

«Я дійшла розуміння, що хворим не так важко змиритися зі смертю. Зрештою, після болісного кінця ми всі потрапляємо в ліпше місце. Однак для тих, кого вони покидають, біль лише дужчатиме».

— Поппі, «Тисяча пам'ятних поцілунків»

*Саванна
У віці тринадцяти років
Блоссом Гров, штат Джорджія*

Я не чула нічого, окрім оглушливого стукоту свого серця, надто швидкого і гучного, схожого на руйнівні літні бурі, що охопили Джорджію в дні шаленої спеки.

Мені ставало дедалі важче дихати — здавалося, легені поступово відмовляли. Повітря в грудях перетворилось на тверді гранітні брили, які так тиснули на мене, що я застигла на місці, дивлячись, як у ліжку поступово згасає дух Поппі, а батьки хапаються одне за одного, немов також помирають. Їхню дитину, їхню першу доньку перемагає рак прямо на наших очах, а смерть зловісною тінню нависає над нею, готуючись забрати. Тітка ДіДі стояла, обіймаючи себе руками, ніби це було єдине, що ще тримало її на ногах.

Іда стиснула мою руку так сильно, що могла б зламати кістки. Я відчула, як тендітне тіло моєї молодшої сестри тремтить від страху, болю чи повного несприйняття того, що все це відбувається *насправді*.

Сльози безупинно лилися з моїх очей.

— Саванно? Ідо? — ніжно окликнула мама.

Я кліпала крізь вологий серпанок, аж доки не побачила перед собою маму. Я почала хитати головою, і моє тіло, здавалося, знову поверталось до життя, виходячи із заціпеніння.

— Ні... — прошепотіла я, відчуваючи на собі наляканий погляд Іди. — Прошу... — моє ледь чутне благання розчинилося в задушливій тиші довкола нас.

Мама нахилилась і тремтячою рукою провела по моїй щоці:

— Потрібно попроситись, мила.

Її голос дрижав, хрипкий та змучений. Вона озирнулася через плече на ліжко, де сидів Рун і вкривав поцілунками руки, пальці та обличчя моєї старшої сестри. Він дивився на свою Поппін тим самим поглядом, наче вона була створена лише для нього. Здавлений крик вирвався з моїх вуст, коли я спостерігала за ними.

Це все не реально. *Не могло* бути реально. Вона не могла покинути його. Не могла покинути нас...

— Дівчатка, — знову наполягла мама нетерплячим голосом.

Моє серце розбилося, коли її нижня губа почала тремтіти.

— Вона...

Мама заплющила очі, намагаючись втримати хоч краплю самовладання та не промовити те, що збиралась. Не знаю, як вона це робила. Я так не могла. Не могла це витримати. Не могла це *зробити*.

— Сав, — покликала Іда.

Я обернулась, щоб поглянути на молодшу сестричку: на її темне волосся, зелені очі, гарно виражені ямочки на щоках, на почервонілу від плачу шкіру та ніжне, сповнене болю обличчя.

— Ми мусимо.

Її голос дрижав, але вона підбадьорливо кивнула мені. Прямо зараз Іда мала більше сили, ніж я могла зібрати в собі.

Вона встала, тримаючи мене за руку залізною хваткою, і повела за собою. Підвівшись, я кинула погляд

на наші переплетені руки. Невдовзі так буде завжди: лише дві наші руки — жодної третьої, що тримала б нас і направляла.

Я йшла за Ідою, і кожен крок до ліжка відчувався так, ніби я пробиралася крізь густу трясовину. Ліжко поставили біля вікна, щоб Поппі могла дивитися на зовнішній світ та опалі пелюстки рожево-білого вишневого цвіту, які підхоплював легкий вітерець і розвіював землю. Побачивши нас, Рун підняв погляд, та я не змогла зустрітися з ним очима. Мені не вистачило духу дивитися на нього в ту мить, якої ми всі боялись і в настання якої я ніколи не вірила.

Я вдихнула якомога глибше та разом з Ідою підійшла до ліжка. Першим, що я почула, було дихання Поппі. Воно змінилось: стало важким і хрипким. На її вродливому обличчі відображались виснаження й боротьба...

А також виднілися зусилля, які їй доводилося прикладати, аби протриматися хоча б на кілька хвилин більше та залишитися з нами якомога довше. Та попри це все вона широко всміхнулася, побачивши нас, своїх сестер і ліпших подруг.

Наша Поппі... найкраща людина, яку я тільки знала.

Піднявши тонкі кволі руки, Поппі простягнула їх нам обом. Коли я відчула, яка вона холодна й яка слабка у неї тепер хватка, то заплющила очі.

— Я люблю тебе, Поппі, — прошепотіла Іда.

Коли вона поклала голову на сестрині груди та міцно її обійняла, я трималася, щоб не впасти додолу. Поппі заплющила очі та лиш порухом губ поцілувала Ідину голівку.

— Я теж... тебе люблю... Ідо, — відповіла вона, ухопившись за нашу молодшу сестру так, ніби ніколи не збирається її відпускати.

Іда була копією Поппі в усіх аспектах: характером, зовнішністю, незмінно позитивним поглядом на життя. Поппі провела пальцями по волоссю Іди.

— Залишайся такою, якою ти є, — прошепотіла вона і поклала свою ослаблу долоню на Ідину щоку, коли та підняла голову.

— Залишусь, — відказала Іда, і її голос надломився, коли вона вставала, неохоче відпускаючи руку Поппі.

Цей момент привернув мою увагу. Не знаю чому, але я хотіла, щоб Іда ще побула з нашою сестрою. Може, якби ми лишилися разом із нею, Поппі не потрібно було б покидати нас. Можливо, ми могли б затримати її тут, де вона в безпеці...

— Сав... — прошепотіла Поппі. Її очі сяяли, коли ми зустрілися поглядами.

Я не витримала — моє обличчя посмутніло, і сльози потекли рікою.

— Поппі, — озвалась я, узявши її за руку й тримаючи ближче до себе.

Я все хитала головою, мовчки благаючи Бога, усе-світ, когось зупинити це, подарувати нам диво та лишити її з нами хоча б ще на трішки.

— Усе... гаразд... — запевняла Поппі, перебиваючи мої безмовні благання.

Сестрина рука тремтіла. Я піднесла її до своїх вуст, щоб поцілувати в холодну шкіру, а тоді побачила, що тремтить не вона, а я. Сльози скочувались моїми щоками.

— Саванно, — мовила Поппі, — я... готова... іти...

— Ні, — я захитала головою.

Моєї спини торкнулась долоня, навколо талії обвилась рука. Я знала: це мама та Іда стримували мене.

— Я не готова... Ти потрібна мені... Ти моя старша сестра... Ти потрібна мені, Поппі.

Мені нестерпно сильно заболіло в грудях, і я знала: це моє серце розбивається на крихкі друзки.

— Я... завжди... буду... з тобою, — протягнула Поппі. Її шкіра набула блідо-жовтого забарвлення, і почувся болісний хрип у диханні, що ставав глибшим і дедалі нерівномірним. Ні... ні, ні, ні...

— Ми ще... — Поппі ледь помітно вдихнула, відчайдушно хапаючи ротом повітря, — зустрінемося...

— Поппі, — знайшла я в собі сили сказати, але далі мене охопив нестерпний плач.

Я опустила голову на груди Поппі та відчула, як вона огорнула мене своїми кволими руками. Може, сестра й втрачала сили, та її обійми відчувались як надійна ковдра навколо мене. Не хотілось її відпускати.

— Я... люблю тебе... Саванно. Так... сильно, — продовжувала Поппі, борючись зі своїм сповільненим диханням, щоб мати змогу говорити далі.

Я міцно заплющила очі, марно намагаючись триматися. Поппі поцілувала моє волосся.

— Саванно, — я почула голос мами. — Сонечко... — прошепотіла вона.

Піднявши голову, я побачила слабку усмішку Поппі.

— Я люблю тебе, Попс, — мовила я. — Ти найкраща старша сестра, про яку я тільки могла мріяти.

Поппі глтинула, а на її очах блиснули сльози. Я розглядала її обличчя. Вона була так близько до того, щоб покинути нас. Хотілося запам'ятати зелений колір її очей і природно теплі відтінки темного волосся. Зараз вона була блідою, але я закарбувала в пам'яті персиковий відтінок її ніжної шкіри. Я трималась за спогад про її солодкий аромат, що огортав мене, і про обличчя, сповнене радості й життя.

Я не хотіла відпускати сестрину руку. Не знаю, чи змогла б зробити це взагалі, але коли мама стиснула мої плечі, я все ж відпустила, не зводячи з Поппі очей, аж доки батьки не підійшли до ліжка, заступаючи мені її образ.

Усередині мене оселився шок — я відступила. Іда схопила мою руку та приклала її до грудей. Майже відсторонено я дивилася, як мама і тато цілували та обіймали Поппі, прощалися з нею. Вуха заповонив білий шум, батьки відійшли назад, а Рун наблизився до ліжка. Приголомшена, я стояла на місці, Іда знесилювалась, притиснувшись до моїх грудей, а на іншому боці кімнати розбивались на друзки серця тітки ДіДі, мами й тата. Рун сказав щось Поппі, нахилився та поцілував її вуста.

Коли за кілька секунд він повільно відсунувся назад, я затамувала подих. Спостерігаючи за обличчям Руна, я побачила його спустошений вираз, у якому читалося: її серце зупинилося. Поппі покинула нас...

Рун хитав головою, а моє серце, на якому вже й так були відкриті рани, розколювалось дедалі дужче. Раптом він вибіг із кімнати, а я різко повернулася до реальності — тепер з оглушливим тріском. Мене зустріли звуки розпачливого плачу, спустошливого шуму, що різав душу навпіл. Я поглянула на маму, яка опускалася на підлогу, а потім — на тата, який намагався втримати її у своїх обіймах. Тітка ДіДі сперлася на стіну, невгамовно ридуючи.

— Сав, — благала Іда, сильніше вчепившись мені за талію.

Я притискала її ближче до себе, втупивши погляд на ліжко та нерухому руку Поппі, її *пусту* непорушну руку. Здавалось, усе відбувається в сповільненому русі, немов якийсь кінотрюк.

Але це було реальне життя. Це був *наш* будинок. І то була *моя* люба сестричка, яка лежала на ліжку самотою.

Мама потягнулася до Іди. Молодша сестра впала в обійми батьків, але мене, наче магнітом, тягнуло ближче до Поппі. Ніби якась невидима сила, якась прозора ниточка манила мене до її місця.

Зі збитим диханням я підійшла до ліжка та застигла, дивлячись на Поппі. З її вуст не виходило жодного подиху. Не було ані підйому грудей, ані рум'янцю на щоках. Утім після смерті вона лишалась такою ж прекрасною, як і за життя. Потім мій погляд знову сковзнув до її нерухомої руки. Вона лежала долонею догори, наче хотіла, щоб її потримали востаннє.

Тож я сіла на край ліжка та взяла її руку у свою. І коли я сиділа там, то відчула, як у мені щось перевернулось. У ту мить моя душа втратила те, що вже ніколи не повернеться назад. Я піднесла до своїх губ холодні пальці Поппі та лишила поцілунок на її ніжній шкірі. Після цього опустила наші переплетені руки собі на коліна та не роз'єднала їх. Я не відпустила б її.

Я не була впевнена, чи взагалі колись зможу.